

วารสาร นาคบุตรปริทรรศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

NARKBHUTPARITAT JOURNAL

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2564 Vol. 13 No. 3 September - December 2021

Received: March 25, 2021

Revised: October 8, 2021

Accepted: December 18, 2021

การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

School Administrators' Exertion of Authority According to Viewpoints of
Teachers under The Office of Suratthani Primary Educational Service Area 2

นฤสรณ์ ส่งเสริม*

สุภัทรา ภูษิตร์ตนาวลี

อัจฉราพรรณ พุ่มผกา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: 0eid251914@gmail.com

Naruesorn Songserm*

Supattara Pusitrattanavalee

Aujcharapun Pumpaka

Faculty of Humanities and Social Sciences, Southern College of Technological

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู 2) เปรียบเทียบในการใช้อำนาจของผู้บริหารตามทัศนะของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 313 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครสซีและมอร์แกน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู .982 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์ การแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบ LSD

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู โดยและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา วิชยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า โดยรวมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านอำนาจจากการอ้างอิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามตัวแปรตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านอำนาจจากการขู่บังคับ และด้านอำนาจจากการอ้างอิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การใช้อำนาจ; ทัศนะของครู; ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The objectives of this research were to explore teachers' viewpoints on the exertion of authority among school administrators, to make comparisons of school administrators exertion of authority based on teachers' viewpoints. The selection of subjects was determined by using Krejcie and Morgan's table and stratified random sampling to obtain 313 teachers under the office of Suratthani Primary Educational Service Area 2. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with reliability coefficient of .982. Statistical data analysis comprised percentage, mean, standard deviation, One-way ANOVA, and Least Significant Difference (LSD) test.

The results of the research can be summarized as follows: 1) The overall exertion of authority of school administrators according to the teachers' viewpoint in each aspect was at a high level 2) Comparisons of school administrators' exertion of authority classified by age, education level, work experience found that overall and each aspect were not statistically significant and then it was classified by gender variable, it was found that the overall was not statistically significant. In referent power, it was a statistically significant difference at the .05 level. Other aspects and they were classified by location variables were not statistically significant. Moreover, Coercive Power and Referent Power aspects was a statistically significant difference at the .05 level.

Keyword: Exertion of Authority; Teachers' Viewpoints; School Administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ตามมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (Ministry of Education, 2010, p. 14) และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 27 กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้ 1) การควบคุม ดูแลให้การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษากำหนด 2) พิจารณาเสนอความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา 3) ส่งเสริมสนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4) จัดทำมาตรฐานภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา 5) ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสนอคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษา และ 6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นหรือตามที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำเขตพื้นที่การศึกษา หรือคณะกรรมการสถานศึกษามอบหมาย (Ministry of Education, 2010, p. 17) พระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาท และอำนาจหน้าที่ในการสั่งการและบังคับบัญชาตามกฎหมาย

อำนาจเป็นกลไกสำคัญในการทำให้งานเคลื่อนที่ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ เพราะถ้าผู้บริหารมีความสามารถในการเลือกใช้อำนาจที่เหมาะสมย่อมสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เจตคติ เป้าหมาย ความต้องการ และค่านิยมของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทิศทางที่ผู้บริหารต้องการได้ และย่อมเกี่ยวข้องกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจของครูทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดีมีประสิทธิภาพและเป็นผลให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (Nakata, 2008, p. 108) ซึ่งการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการแสดงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ทำให้ครูปฏิบัติตามหรือ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทศนคติ และค่านิยม ให้เป็นไปในทิศทางที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการเพื่อให้เป้าหมายของสถานศึกษาที่ตั้งไว้บรรลุผลที่ผ่านมาการศึกษาวิธีการใช้อำนาจของผู้บริหารที่ ได้รับการยอมรับจากนักวิชาการแนวคิดหนึ่งคือ แนวคิดของ เฟรนซ์ และราเวน (French & Rawen, 1959, pp. 321-326) ได้แบ่งแหล่งที่เกิดอำนาจหรือฐานอำนาจออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่อำนาจการให้รางวัล (Reward power) อำนาจจากการขู่บังคับ(Coercive power) อำนาจตามกฎหมาย (Legitimate power) อำนาจอ้างอิง (Referent power) และอำนาจเชี่ยวชาญ (Expert power) ซึ่งเมื่อผู้บริหารใช้อำนาจแล้วผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองการใช้อำนาจใน 3 ลักษณะ คือ เกิดความผูกพันยินยอมปฏิบัติตาม และต่อต้าน Yukl (2006, as cited in Wongsunthon, 2013, p. 23) ดังนั้นการใช้อำนาจอาจก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อองค์การ ซึ่งผู้บริหารควรตระหนักและทำความเข้าใจในเรื่องอำนาจให้ดี นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการรับรู้การใช้อำนาจของผู้ใต้บังคับบัญชาเนื่องจาก การรับรู้มีความสำคัญต่อเจตคติ อารมณ์ และแนวโน้มพฤติกรรมเมื่อรับรู้แล้วย่อมเกิดความรู้สึก และมีอารมณ์พัฒนาเป็นเจตคติแล้วเกิดพฤติกรรมตามมาในที่สุด (Saenjaikla, 2009, p. 12)

การพัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิผล ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้อำนาจในการตัดสินใจสั่งการอำนวยความสะดวก ควบคุม ชี้แนะ ดูแล บำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่บุคลากรและผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้น สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารต้องใช้อำนาจให้เป็นและเกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้นำหรือผู้บริหารมีประสิทธิภาพ ส่วน แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1975, p. 113) กล่าวว่า บุคคลที่เป็นผู้บริหารที่ดีย่อมมีความต้องการอำนาจ เนื่องจากผู้บริหารเพียงคนเดียวไม่สามารถจะทำงานทั้งหมดที่องค์กรรับผิดชอบสำเร็จลุล่วงไปได้

ต้องมีการสร้างแรงจูงใจหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาในองค์กรให้ปฏิบัติตามอำนาจของผู้บริหารให้ดำเนินการภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Santiwong, 2011, p. 115) อำนาจเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงาน เพราะไม่ว่าการดำเนินชีวิตประจำวันหรือการดำเนินงานในองค์กร จะต้องมีอำนาจเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ โดยเฉพาะผู้บริหารในบางสถานการณ์ อาจจะใช้อำนาจตามกฎหมายเพียงอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องใช้อำนาจในการให้รางวัล อำนาจในการบังคับ อำนาจชอบธรรมตามกฎหมาย อำนาจในความเชี่ยวชาญ อำนาจในการอ้างอิงเพื่อจะให้การใช้อำนาจนั้นส่งผลดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร การใช้อำนาจของผู้บริหารหากใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจสูญเสียอำนาจไป จึงจำเป็นที่ผู้บริหารต้องระมัดระวังในการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม ดังที่คณะผู้จัดทำหลักสูตรการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ได้เสนอแนวการใช้อำนาจเพื่อเสริมประสิทธิภาพขององค์กรไว้ดังนี้ อำนาจบังคับลงโทษอำนาจเชื่อมโยงได้ถ้าผู้นำมีแต่ขู่ไม่เคยลงโทษจริง อำนาจการให้รางวัลไม่สามารถจูงใจได้หากให้รางวัลทุกคนเท่ากัน อำนาจตามกฎหมายหากไม่ยอมวินิจฉัยสั่งการหรือสั่งการผิดพลาดย่อมทำให้ขาดความเชื่อถือ อำนาจความเชี่ยวชาญหากไม่แสวงหาเพิ่มเติมหรือใช้ในทางที่ผิดอำนาจนี้จะเสื่อมถอยไปผู้บริหารสถานศึกษาจึงควร รู้จักเลือกใช้อำนาจให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ (National Institute for Development of Educational Administrators, 2008, p. 28) ซึ่งการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษามีหลากหลายรูปแบบ และอำนาจแต่ละรูปแบบจะส่งผลต่อการทำงานแตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเลือกรูปแบบอำนาจให้เหมาะสมกับงาน เวลา สถานการณ์ และกลุ่มคน เช่น อำนาจบังคับอาจใช้กับสถานการณ์คับขันที่ต้องการความรวดเร็วหรือใช้กับงานที่ต้องยึดกับกฎระเบียบหรือกลุ่มผู้ตามวุฒิภาวะต่ำอำนาจการให้รางวัลก็อาจใช้เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกตั้งใจทำงาน เป็นต้น อำนาจจากทุกรูปแบบมีประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้นำทางการศึกษา เพียงแต่ต้องรู้จักเลือกใช้หรือใช้ผสมผสานกันไปตามความเหมาะสมก็จะทำให้ความเป็นผู้นำของเขายังคงดำเนินไป นอกจากนี้ผู้นำจะต้องมีการตรวจสอบและประเมินอำนาจของตนเองอยู่เสมอ เพื่อการทำงานในสถานะเป็นผู้นำ ประสบผลสำเร็จตลอดไป (Wattaisong, 2011, p. 12)

จากความเป็นมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาให้เหมาะสม อันจะส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จในด้านการจัดการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพและสถานศึกษามีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบในการใช้อำนาจของผู้บริหารตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ และประสบการณ์การทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,655 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2562 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 313 คน

เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหาร และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (มากอย่างยิ่ง มาก ปานกลาง น้อย และน้อยอย่างยิ่ง) เครื่องมือการวิจัยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6-1.0 หลังจากแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 30 คน มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบราซ (Cronbach' alpha coefficient) ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์จากวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และส่งหนังสือผ่านทางระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (AMSS++) ของโรงเรียนดำเนินการเก็บข้อมูลผ่านระบบ Google form ด้วยการให้ครูตอบแบบสอบถามแสกน QR code ผ่านระบบโทรศัพท์ (Smart phone) หรือระบบคอมพิวเตอร์พีซี (Personal Computer) โดยได้ข้อมูลกลับมา 267 คน คิดเป็นร้อยละ 85.30 ได้จำนวนข้อมูลแบบสอบถามตามจำนวนขั้นต่ำที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของข้อมูลแบบสอบถามทั้งหมด 313 ฉบับ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดจำนวน 313 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้ง แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) 2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม (F-test) 3. ค่าความแตกต่างสถิติทดสอบของ Fisher's Least Significant Difference (LSD)

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีระดับสูงสุด คือ ด้านอำนาจตามกฎหมาย รองลงมา คือ ด้านอำนาจการให้รางวัล ด้านอำนาจจากความเชี่ยวชาญ ด้านอำนาจจากการอ้างอิง ส่วนด้านที่มีระดับต่ำสุด คือ ด้านอำนาจการชู้บังคับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านอำนาจจากการให้รางวัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.88$, S.D.=0.81) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีระดับสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ($\bar{x}=4.19$, S.D.=0.89) รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีโอกาส ศึกษาต่อ ฝึกอบรมและดูงาน ($\bar{x}=4.07$, S.D.=0.81) ผู้บริหารสนใจสนับสนุนและดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของครูอย่างสม่ำเสมอ และทั่วถึง ($\bar{x}=4.06$, S.D.= 0.77) ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารให้เกียรติยกย่องและนับถือใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างจริงใจ ($\bar{x}=3.70$, S.D.=1.08)

1.2 ด้านอำนาจการชู้บังคับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.78$, S.D.=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีระดับสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ผู้บริหารเร่งรัดให้ครูปฏิบัติงานให้ทันกำหนดเวลา ($\bar{x}=$

3.98, S.D.=0.96) รองลงมาคือ ผู้บริหารชอบผู้ใต้บังคับบัญชาที่เชื่อฟัง และอยู่ในโอวาทโดยไม่ได้แย้ง ($\bar{x}=3.92$, S.D.=0.99) ผู้บริหารกำหนดเกณฑ์ให้ปฏิบัติงานที่เคร่งครัด ($\bar{x}=3.91$, S.D.=0.92) ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารตั้งกฎเกณฑ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัตินอกเหนือจากระเบียบของทางราชการ ($\bar{x}=3.56$, S.D.=0.92)

1.3 ด้านอำนาจตามกฎหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.91$, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีระดับสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารใช้อำนาจตามสิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ($\bar{x}=4.07$, S.D.=0.68) รองลงมาคือ ผู้บริหารออกระเบียบข้อบังคับให้ครูถือปฏิบัติ ($\bar{x}=4.04$, S.D.=0.87) ผู้บริหารมีการติดตามผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของครูและบุคลากร ($\bar{x}=4.03$, S.D.=0.84) ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ที่มีอยู่ในการบริหารอย่างมีเหตุผล ($\bar{x}=3.69$, S.D.=1.08)

1.4 ด้านอำนาจจากการอ้างอิง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.84$, S.D.=0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีระดับสูงสุด 3 อันดับแรกผู้บริหารแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครู ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.57) รองลงมาคือผู้บริหารพูดคุยกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยวาจาที่ไพเราะ และสุภาพ ($\bar{x}=3.98$, S.D.=0.84) ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ($\bar{x}=3.95$, S.D.=0.95) ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอทำให้ครูกล้าจะปรึกษาปัญหาเรื่องราวต่างๆได้เป็นอย่างดี ($\bar{x}=3.55$, S.D.=1.13)

1.5 ด้านอำนาจจากความเชี่ยวชาญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.84$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีระดับสูงสุด 3 อันดับแรก โดยด้านที่มีระดับสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการติดตามกำกับงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=3.95$, S.D.=0.78) รองลงมา คือ ผู้บริหารให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x}=3.93$, S.D.=0.87) มีผู้บริหารแสดงความรอบรู้ทางวิชาการเป็นที่ยอมรับแก่ครูและบุคคลทั่วไป ($\bar{x}=3.92$, S.D.=0.79) ส่วนด้านที่มีระดับต่ำสุดคือผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดทำโครงการใหม่ ๆ ($\bar{x}=3.75$, S.D.=0.71)

2. การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่มีความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ดังนี้

2.1 ครูที่เพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอำนาจจากการอ้างอิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอำนาจการให้รางวัล อำนาจจากการขู่บังคับ อำนาจตามกฎหมาย และอำนาจจากความเชี่ยวชาญไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าครูที่เพศต่างกันมีทัศนคติต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอำนาจการให้รางวัล อำนาจจากการขู่บังคับ อำนาจตามกฎหมาย และอำนาจจากความเชี่ยวชาญไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

2.4 ครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนรายด้านพบว่าด้านอำนาจการขู่บังคับ ด้านอำนาจจากการอ้างอิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอำนาจการให้รางวัล ด้านอำนาจตามกฎหมาย และอำนาจจากความเชี่ยวชาญไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีวิทยฐานะต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

2.6 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานเป็นหัวใจหลักสำคัญในการบริหารโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านอำนาจตามกฎหมาย ด้านอำนาจจากการให้รางวัล ด้านอำนาจจากความเชี่ยวชาญ ด้านอำนาจจากการอ้างอิง และด้านอำนาจจากการขู้งัดบังคับผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีสิทธิตามกฎหมายที่มาจากกาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสามารถสั่งการควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทันทีและการใช้อำนาจของผู้บริหารเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จผู้บริหารอาจใช้อำนาจประเภทใดประเภทหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งประเภทก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เหมาะสม ผู้บริหารควรใช้อำนาจในการให้รางวัลโดยการเลื่อนขั้นเงินเดือนจากผลของการทำงาน การยอมรับนับถือศรัทธาในความรู้ ภูมิปัญญา และความเชี่ยวชาญของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Naebnaruemit, 2018) ศึกษาเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สามารถจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านอำนาจจากการให้รางวัล ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ส่วนผู้บริหารให้เกียรติยกย่องและนับถือผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างจริงจังใจมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาของตนมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่ปฏิบัติ สนับสนุนให้ครูมีการดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นเป็นการสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนยิ่งขึ้น ช่วยกระตุ้นการปฏิบัติงานของครูให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Runkrathok, 2015) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านอำนาจจากการขู้งัดบังคับ การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารเร่งรัดให้ครูปฏิบัติงานให้ทันกำหนดเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารชอบผู้ใต้บังคับบัญชาที่เชื่อฟัง และอยู่ในโอวาทโดยไม่โต้แย้ง ส่วนผู้บริหารตั้งกฎเกณฑ์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ นอกเหนือจากระเบียบของทางราชการ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในกฎระเบียบการปฏิบัติงานหรือข้อบังคับของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญหากมีผู้ใดทำผิดกติกาหรือกฎระเบียบย่อมต้องยอมรับการลงโทษที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากผู้บริหารได้ชี้แจงถึงโทษจากการฝ่าฝืนระเบียบไว้แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Naebnaruemit, 2018) ศึกษาเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านอำนาจตามกฎหมาย การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารใช้อำนาจตามสิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารออกระเบียบข้อบังคับให้ครูถือปฏิบัติ ส่วนผู้บริหารใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ที่มีอยู่ในการบริหารอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาการปฏิบัติงานของครูตามที่ได้

ผู้บริหารได้มอบหมายซึ่งไม่สามารถปฏิเสธการมอบหมายงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้ ถือได้ว่าผู้บริหารเป็นผู้บังคับบัญชาโดยชอบธรรมสามารถที่จะสั่งงานแก่ครูตามระเบียบและหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Sititranon, 2015, pp. 47-48) วิจัยเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่าในภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านอำนาจจากการอ้างถึง การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารพูดคุยกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยวาจาที่ไพเราะ และสุภาพ ส่วนผู้บริหารยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอทำให้ครูกล้าจะปรึกษาปัญหาเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ว่าจะ การปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนที่เหมาะสม โดยเฉพาะการแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู ในสถานศึกษาและสถานที่ราชการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wiriyathanachot, 2018) วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านอำนาจจากความเป็นผู้เชี่ยวชาญ การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการติดตามกำกับงานอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ส่วนผู้บริหารมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความเชี่ยวชาญในการบริหารสถานศึกษาจึงมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดทำโครงการใหม่ๆ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดประโยชน์และทำให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Yasongkhram, 2014, p. 89) วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ และประสบการณ์การทำงาน สรุปได้ดังนี้

2.1 การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามเพศ พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอำนาจจากการอ้างอิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอำนาจการให้รางวัล อำนาจจากการขู่มขู่บังคับ อำนาจตามกฎหมาย และอำนาจจากความเชี่ยวชาญไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอำนาจการให้รางวัล อำนาจจากการขู่มขู่บังคับ อำนาจตามกฎหมาย และอำนาจจากความเชี่ยวชาญไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ (Ratisakundilok, 2015, pp. 59-61) วิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกับความผูกพันต่อโรงเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2 การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามอายุ พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า อายุ มีระดับความคิดต่อความการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Sutthisathian, 2013) วิจัยเรื่องการใช้อำนาจในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในเขตจังหวัดลพบุรี

2.3 การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามระดับการศึกษาพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท มีระดับความคิดต่อความการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ (Unyanam, 2017) วิจัยเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว

2.4 การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามตำแหน่งพบว่า ความคิดเห็นต่อการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนรายด้านพบว่าด้านอำนาจการชู้บังคับ และด้านอำนาจจากการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอำนาจการให้รางวัล ด้านอำนาจตามกฎหมาย และอำนาจจากความเชี่ยวชาญ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ (Borisut, 2019) วิจัยเรื่อง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน

2.5 การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามวิทยฐานะ พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าวิทยฐานะที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ(Kraisut, 2016) วิจัยเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

2.6 การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าประสบการณ์ที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ (Buakhamkhot, 2016) วิจัยเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1. ด้านอำนาจตามกฎหมาย ผู้บริหารโรงเรียนควรใช้อำนาจตามสิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด การขับเคลื่อนให้สถานศึกษาดำเนินไปในทิศทางที่กำหนด โดยใช้สิทธิตามขอบด้วยกฎหมาย ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรใช้อำนาจในการบริหารสถานศึกษาไปในทางที่ถูกต้องและชอบธรรม

2. ด้านอำนาจจากการให้รางวัล ผู้บริหารโรงเรียนผู้บริหารควรเสริมแรงให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน ตั้งรางวัลจากโครงการหรือจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น และควรต่อการให้รางวัลแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่ง และการอนุญาตให้ลาหยุดงาน การกำหนดวันลาพักผ่อนและการมอบหมายงานที่น่าสนใจให้ทำเป็นการกระตุ้นให้ครูตั้งใจปฏิบัติมากขึ้น

3. ด้านอำนาจจากความเชี่ยวชาญ ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นของครู ผู้บริหารควรนำข้อมูลที่ถูกต้องนำเสนอให้ทุกฝ่าย ได้แสดงความคิดเห็น เสนอความคิด รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เน้นเสียงส่วนใหญ่ในการทำงานตามระบอบประชาธิปไตย

4. อำนาจจากการอ้างอิง ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นของครู ผู้บริหารควรนำข้อมูลที่ถูกต้องนำเสนอให้ทุกฝ่าย ได้แสดงความคิดเห็น เสนอความคิด รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เน้นเสียงส่วนใหญ่ในการทำงานตามระบอบประชาธิปไตย เป็นแบบอย่างที่ดี

5. การใช้อำนาจจากการชู้บังคับ ผู้บริหารโรงเรียนควรใช้อำนาจมีบทลงโทษแก่ครูทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน และมีข้อตกลงสำหรับการปฏิบัติตามกฎระเบียบของครูเพื่อให้ครูได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ประพฤตปฏิบัติตนผิดกฎระเบียบที่สถานศึกษาได้วางไว้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อการเปรียบเทียบการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านอำนาจการชู้บังคับเพื่อจะได้ทราบว่าสาเหตุของการใช้อำนาจด้านอำนาจการชู้บังคับทำไมต่ำ
2. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อจะได้ทราบว่ารูปแบบการใช้อำนาจที่แตกต่างกันจะมีผลต่อการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน และจะได้ทราบว่ารูปแบบใดทำให้เกิดประสิทธิผลต่อหน่วยงานมากที่สุด
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจตามแนวคิดของ French & Raven (1959) ระหว่างแหล่งที่เกิดอำนาจกับพฤติกรรมตอบสนองการใช้อำนาจของครูใน 3 ลักษณะ คือ ความผูกพัน การยินยอมปฏิบัติตาม และการต่อต้าน เพื่อให้ทราบถึงผลของการใช้อำนาจทั้ง 5 ด้าน

References

- Borisut, P. (2019). *Power Exercising of Matthayom Than Bin Kamphaeng Saen School Administrators*. (Master of Education Thesis). Silpakorn University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Buakhamkhot, W. (2016). *Power Exercising of Secondary School Administrators in Soi Dao District under the Office of Secondary Educational Service Area 17*. (Master of Education Thesis). Dhonburi Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- French, J.R.P & Rawen, B. (1959). *The bases of social power. In & Cartwright and A Zander Group dynamics*. New York: Her&Row.
- Kraisut, S. (2016). *Administrators' Exercise of Power at Schools in the Kaeng Hang Maeo District Group under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 2*. (Master of Education Thesis). Burapha University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- McClelland, D. C. (1975). *Power: the Inner Experience*. New York: Irvington.
- Ministry of Education. (2010). *Teachers and Educational Personnel Council Act B.E.2553 (third amendment)*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)
- Naebnaruemit, K. (2018). *Relationship between Power Exercising of Administrators and School Effectiveness in the Perception of Teachers under the Office of Surat Thani Primary Educational Service Area 1*. (Master of Education Thesis). Surat Thani Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Nakata, K. (2008). *Exercise of Power of the Prince Royal's College Administrator*. (Master of Education Thesis). Chiang Mai University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- National Institute for Development of Educational Administrators. (2008). *New Human Resource Management Plan*. Bangkok: Thai Wattana Panit. (in Thai)

- Ratisakundilok, P. (2015). *Relationship between Administrators' Exercise of Power in the Perception of Teachers and Teachers' Bond with Schools under the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2*. (Master of Education Thesis). Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Runkrathok, J. (2015). *Relationship between Power Exercising of School Administrators and Effectiveness of Schools under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2*. (Master of Education Thesis). Valaya Alongkorn Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Saenjaikla, N. (2009). *Power Exercising of School Administrators under the Office of Sa Kaeo Educational Service Area 1*. (Master of Education Thesis). Burapha University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Santiwong, T. (2011). *Individual Behaviors in Organization*. Bangkok: Charoenphat Printing. (in Thai)
- Sititranon, B. (2015). *Power Exercising of School Administrators in the Bang Lamung Group 1 under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 3*. (Master of Education Thesis). Burapha University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Sutthisathian, S. (2013). *Power Exercising of Private School Administrators in the Perception of Administrators and Teachers in Lopburi Province*. (Master of Education Thesis). Thepsatri Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Unyanam. S. (2017) *The exercise of power of administrators of schools under the Nakarin network group Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office Area 2*. (Master of Education Thesis). Burapha University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Wattaisong, A. (2011). *Leadership in School Administration*. (2 nd ed.). Songkhla: Thaksin University. (in Thai)
- Wiriyathanachot, N. (2018). *Relationship between Administrators' Exercise of Power and Work Motivation of Teachers under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 1*. Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Faculty of Technical Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Wongsunthon, D. (2013). *Relationship between Administrators' Exercise of Power and Morale at Work of Teachers under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 1*. (Master of Education Thesis). Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Faculty of Technical Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Yasongkhram, P. (2014). *Relationship between Power Exercising of Administrators and Satisfaction with Work Performance of Private School Teachers under the Office of Kanchanaburi Educational Service Area 2*. (Master of Education Thesis). Kanchanaburi Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)

ผู้เขียน

นางสาวนฤสธรณี ส่งเสริม

นักศึกษาปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
124 ถนนทุ่งสง-ห้วยยอด ตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110
E-mail: 0eid251914@gmail.com

ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
124 ถนนทุ่งสง-ห้วยยอด ตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110
E-mail: psupatta@hotmail.com

ดร.อัจฉราพรรณ พุ่มผกา

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
124 ถนนทุ่งสง-ห้วยยอด ตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง นครศรีธรรมราช 80110
E-mail: aujcharapun.p@sct.ac.th

